„ASOCIATIUNII" SIBIIU

Anul al 55-lea 14 Pagini EXEMPLARUL { In România: 3 lei / In străinătate: 6 lei 14 Pagini Nr. 105 Sâmbătă 16 Aprilie 1938
P IIII
Taxa poştală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. No. 120.288/932

UNIVERSUL

ABONAMENTE IN ŢARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful poştal şi valuta

ABONAMENTE LA „VESELIA" „UNIVERSUL COPIILOR" ŞI AL TINERETULUI" ZIARUL CĂLĂTORIILOR Câte 220 Lei pentru 12 luni în ţară

FONDATOR: LUIGI CAZZAVILLAN

CELE DIN URMA ŞTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ŞI TELEFONICE
REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: BUCUREŞTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACŢIE: 3.30.15

DIRECTOR: STELIAN POPESCU

Inspecţii regale

Greu pot pătrunde până sus, la auzul celui dintâi cetăţean al ţării, toate dorinţele şi toate mâhnirile maselor mari ale poporului. Şi mai greu pot fi ştiute toate abuzurile şi fără de legile cari se comit graţie sistemului de îngăduinţi reciproce, ori datorită lipsei dela datorie a celor însărcinaţi cu controlul.

Suveranul ţării ţine să constate personal şi direct, fără să prevină pe nimeni, cum îşi fac datoria slujbaşii statului.

Roadele acestor inspecţii inopinate ale primului slujbaş al ţării sunt menite să schimbe o întreagă mentalitate comodă, tembelă şi deseori interesată, mentalitate care din nefericire forma baza biurocratismului nostru.

Constatările făcute de M. S. Regele în judeţul Dolj sunt prin ele însele promotorul măsurilor ce vor trebui luate nu numai ca sancţiuni împotriva abuzivilor şi risipitorilor, dar şi ca reguli de conduită pentru stăvilirea jafului ce devenise o pecingine nevindecabilă.

Din 319 milioane lei cât au fost în 4 ani încasările primăriei Craiova, s'au cheltuit pentru lucrări doar 15 milioane lei şi din aceştia 5 milioane lei pentru un „strand" făcut fără respectarea nici uneia din formele prevăzute în mod categoric de legi!

Cu cât mai dese vor fi aceste inspecţii regale, cu atât mai mari vor fi binefacerile unei bune şi cinstite rânduieli în toate domeniile, rânduială pe care o aşteaptă de multă vreme populaţia dela sate şi dela oraşe.

Prezenţa supremului control va constitui pentru mulţi dintre conducătorii administraţiei un îndemn de a-şi îndrepta vigilenţa către activitatea celor în subordine, pentru ca greşelile trecutului să nu se mai repete şi banul public să meargă la destinaţia lui adevărată.

Bunele intenţiuni ale biurocraţiei centrale nu vor fi îndestulătoare, dacă nu va exista şi un control permanent al felului cum cei mici execută ordinele, şi Insuşi M. S. Regele spunea în 1935: *„Oricât de bun ar fi un stat major, fără execuţia precisă şi hotărîtă a oştirii întregi nu se poate câştiga o bătălie".*

Vom câştiga bătălia orânduirilor noi, dacă toţi, dela ministru până la pretor şi dela primarul Capitalei până la ultimul notar de cătun, îşi vor îndeplini datoriile de veghe, control, dreptate şi cinste, pentru ca şi Ţara şi Regele ei să constate că a încetat pentru totdeauna epoca de indolenţă şi risipă.

In pagina 5 :

M. S. Regele în inspecţii inopinate la Oradea şi Cluj

Demagogia şi agricultura

de NICOLAE MAREŞ

O nouă şi sănătoasă judecată îşi face drum în ţara românească: democraţia sau demagogia (la noi, ambele fiind acelaş lucru) care ne-a condus până acum, graţie Regelui, şi-a trăit traiul şi a dispărut ca prin farmec.

Intelectualitatea, elita unei naţiuni, prevăzuse acest desnodământ: în aceste din urmă două săptămâni, conferenţiari au arătat în mod magistral, cum înlăturarea tuturor principiilor economice cari stau la temelia unei naţiuni civilizate, duceau ţara noastră deadreptul la pieire.

D. Strat, numit de curând profesor de Economie politică la facultatea de drept din Bucureşti, la deschiderea cursului său, a demonstrat ştiinţificeşte cum individualitatea, interesul individului, cu anexa sa respectarea dreptului de proprietate, sunt până astăzi singurele căi de progres şi de bună ordine a unei ţări.

D. Garoflid, în conferinţa sa dela fundaţia Carol, cum şi d. Ion Marian, mare agricultor, au arătat cu date impresionante rostul marei şi mijlociei proprietăţi în propăşirea industriei de bază a ţărei româneşti, care este agricultura.

Iar din conferinţa d-lui Hagi Mosco, asupra evoluţiei proprietăţei rurale la noi din vechime şi până astăzi, s'a putut vedea cum după 1830 spiritul demagogic încet, încet ,dela colegiul ţărănesc, zis colegiul minciună, până la votul universal ,pusese mâna pe toate pârghiile de conducere a Statului, prin singura pasiune ce insuflase ţărănimei, politica demagogică, cu corolarele ei, lenea, luxul şi beţia.

In conferinţa sa, d. Garoflid, cu date statistice absolut riguroase, pe care d. Mihalache (spune d. Garoflid) nu a ştiut să le citească — noi zicem le-a falsificat pentru cauză — a arătat cât neadevăr se cuprinde în afir-

(Continuare in pag. 2-a)

D. Daladier (X) primul ministru al Franţei, în mijlocul ziariştilor, după constituirea noului cabinet

Guvern de apărare naţională în Franţa

Guvernul Daladier îşi începe activitatea cu strălucire. Declaraţia lui ministerială a fost aprobată de Cameră cu o majoritate impunătoare: 576 de voturi, contra 5. Depline puteri, în materie financiară, au fost acordate guvernului cu 508 voturi, contra 12.

Noul cabinet francez nu are o largă bază parlamentară. Socialiştii n'au intrat în guvern, însă îl vor sprijini. O parte din grupările de dreapta participă la noua formaţie, dar adeziunea parlamentară a celorlalte este condiţionată de activitatea guvernului. Totuşi, cabinetul prezidat de d. Daladier, dă o impresie de soliditate şi de seriozitate, care inspiră încredere în Franţa, ca şi peste hotarele ei. Presa şi parlamentul au aprobat fără rezervă primele manifestări, care au întovărăşit formarea lui. Compunerea restrânsă a guvernului dovedeşte intenţia de a lucra cu energie. O mare parte din oamenii care-l compun se numără printre cei mai buni, de care dispune Franţa de astăzi. Nimeni nu le poate pune în discuţie experienţa şi patriotismul. Opiniile lor republicane nu pot fi bănuite, dar nici cuminţenia lor în materie socială şi voinţa lor de ordine în domeniul economic nu pot fi puse la îndoială. Dreapta, ca şi stânga, pot găsi în noua formaţie ministerială garanţiile că ceiace le uneşte va fi pus în serviciul Franţei şi ceiace le desparte va rămânea în umbră. Aceasta este de altfel condiţia necesară mântuirii Franţei, într'o situaţie internaţională excepţională, când nu mai este vreme pentru răfueli politice interne şi când coeziunea tuturor energiilor naţionale este cerinţa de căpetenie a siguranţei franceze.

In ţara de echilibru şi de măsură, care este Franţa, tendinţele politicei merg în spre stânga, dar centrul de gravitate al acţiunii practice a guvernului rămâne totdeauna mai la dreapta, din necesitatea de a reprezenta interesele marei majorităţi a populaţiei. In această privinţă, guvernul Daladier pare a fi guvernul francezului mijlociu, al acelui francez mijlociu, care e mai reacţionar de cât votează, mai bogat decât pare, mai patriot decât arată şi care, sub înfăţişarea lui modestă, ascunde una din inteligenţele cele mai ascuţite şi, sub egoismul lui aparent, unul din avânturile cele mai generoase.

Acest francez mijlociu, care a făcut revoluţii, imperii şi republici, care a făcut din ţara lui una din cele mai bogate ale lumii şi care a dat omenirii una din cele mai mari civilizaţii, are limbajul lui preferit. Cuvintele, pe care i le-a adresat d. Daladier în declaraţia sa, sunt cele pe care el le aştepta, pe care Franţa şi prietenii ei le aşteptau.

„O mare ţară liberă nu poate fi salvată decât prin ea însăşi". Guvernul este hotărît să fie expresia acestei voinţe de mântuire. El e un guvern de apărare naţională. Credincios ideii republicane şi justiţiei sociale, el crede că conflictele de muncă pot fi rezolvate în cadrul legii. Va vota în acest scop o lege, care să întregească actualul statut al muncii şi va asigura fără întârziere reluarea fabricării armamentelor necesare siguranţei franceze. Nu va tolera dezordinea, care pune în primejdie şi patria şi libertatea.

Nu mai există azi probleme distincte. Nu mai există decât o singură problemă: salvarea patriei, care se prezintă ca un adevărat bloc. Apărarea ţării depăşeşte cadrele organizării militare: ea implică o monetă sănătoasă, finanţe puternice, ordine şi uniune.

Guvernul francez este hotărît să apere pretutindeni interesele Franţei şi integritatea imperiului său. El vrea pacea. El nu va admite ca vreo ingerinţă străină să aducă vreo atingere libertăţii sale de hotărîre. Franţa nu renunţă să clădească adevărata pace, pe temeiul nobilelor principii, care au costat atâtea jertfe în timpul războiului, dar pentru apărarea intereselor franceze, pentru îndeplinirea dispoziţiilor pactelor şi tratatelor încheiate, ca şi pentru conducerea ori căror negocieri, Franţa are nevoie de unirea tuturor energiilor naţionale.

Spre a duce la îndeplinire acest program de pace şi apărare naţională, metodele guvernului vor fi metodele libertăţii. Franţa va dovedi că poate face faţă primejdiei, rămânând credincioasă geniului ei.

Declaraţia guvernului Daladier, energică şi limpede, se ridică deasupra oricăror preocupări de partid. In cuvintele d-lui Daladier, Franţa apare ca singurul partid posibil. E de dorit ca declaraţia preşedintelui de consiliu să aibă în Franţa răsunetul, pe care-l merită şi pe care l-a avut şi în străinătate, la prietenii Franţei. Uniunea Francezilor nu este numai o afacere internă, este o problemă internaţională. Influenţa ei poate fi hotărîtoare pentru menţinerea sau pentru compromiterea păcii. Suntem încredinţaţi că d. Daladier a găsit formula cea mai fericită şi cea mai adevărată, când urmărind, pentru salvarea patriei, uniunea tuturor Francezilor, a dat guvernului său justificarea unui guvern de apărare naţională.

Demonstraţiile pentru apărarea pasivă a populaţiei

Ieri s'au făcut în tot cuprinsul ţării demonstraţii în legătură cu apărarea pasivă antiaeriană.

Scopul acestor demonstraţii este să obicinuiască populaţia — în deosebi populaţia oraşelor — nu numai cu mijloacele de apărare în cazul atacurilor aeriene, dar să participe activ la organizarea acestei apărări, în propriul său interes.

Greşiţi sunt aceia cari cred, că apărarea pasivă trebue să fie organizată numai de autorităţi. Oricât de bune ar fi măsurile ce le-ar lua autorităţile publice, în scopul protecţiei populaţiunii civile, în caz de pericol aerian, ele nu vor da toate rezultatele urmărite, dacă populaţia nu va lua parte activă la aplicarea lor, în condiţiile impuse de împrejurări şi dacă nu va şti ce trebue să facă pentru a'şi asigura o protecţie. Publicul trebue să fie disciplinat şi instruit. El mai trebue să fie conştient de misiunea ce o are de îndeplinit în asemenea cazuri grave. Panica şi neştiinţa sunt provocatoare de nenorociri. De aceea o populaţiune surprinsă de atacul aerian, prin bombe toxice, sau incendiare, fără să fie pregătită sufleteşte şi instruită, va suferi mai mult decât aceea care va păstra sângele rece şi va îndeplini îndatoririle sale impuse prin instrucţiile apărării pasive.

Ceeace interesează organizarea apărărei pasive, din punctul de vedere colectiv, intră în atribuţiile ministerului de interne; iar tot ceeace interesează protecţia individuală aparţine iniţiativei private.

De aceea, dacă organele ministerului de interne sunt obligate să ia măsurile impuse de apărarea colectivă a populaţiunii, ca şi a apărărei instituţiilor publice şi a stabilimentelor în legătură cu apărarea naţională, — protecţia individuală nu se poate asigura decât prin asociaţiuni.

In toate ţările s'au constituit asemenea asociaţiuni. In Franţa s'a creat acum câţiva ani „Uniunea naţională pentru apărarea aeriană", care a fost oficial recunoscută de stat. Această asociaţie primeşte subvenţii din partea statului şi pentru organizarea propagandei şi procurarea mijloacelor de apărare împotriva efectelor bombardamentelor aeriene şi ea este în strânsă legătură cu autorităţile publice. In alte ţări asociaţiunile civile pentru protecţia antiaeriană dispun de fonduri însemnate şi numără milioane de membri.

Şi la noi s'au pus zilele trecute bazele unei asemenea asociaţii pentru organizarea apărărei pasive şi pregătirea populaţiei în vederea războiului aero-chimic, sub preşedinţia d-lui prof. dr. D. Hurmuzescu, dela Facultatea de ştiinţe, care va înfiinţa filiale în toate oraşele şi va forma echipe la sate în vederea unei propagande cât mai intense şi a unei pregătiri technice cât mai temeinice.

Deşi toate celelalte state ne-au luat de mult înainte — chiar şi cele vecine — salutăm cu satisfacţie înfiinţarea acestei asociaţii, care răspunde unor nevoi de primul ordin şi sfătuim pe toţi cetăţenii să se înscrie într'însa, ca să fie în măsură să cunoască mijloacele cele mai practice de apărare pasivă.

x●x

Ducele şi ducesa de Windsor au vizitat primăria din Versailles

Paris, 13 (Rador). — Ducele şi ducesa de Windsor au fost primiţi astăzi oficial la primăria din Versailles de către d. primar şi senator Henri Haye.

La cuvintele de bun-venit rostite de primar, ducele de Windsor a răspuns că este fericit să revadă faţa surâzătoare a Franţei.

S'a oferit oaspeţilor un vin de onoare, după care ducele şi ducesa au semnat în cartea de aur şi apoi au plecat.

NOUL GUVERN FRANCEZ

D. Paul Reynaud, ministrul de justiţie în noul guvern francez

x●x

FILME

Inculpatul se sbate în boxă, ca să-şi dovedească nevinovăţia.

Din nefericire, sunt contra lui antecedentele — cazierul este un lung răboj de arestări şi condamnări — şi declaraţiile martorilor, cari jură că l-au văzut operând.

— Ce au cu tine toţi aceşti oameni cum se cade, ca să te arate ca autor al faptului judecat? N'ai avut cu ei nici procese, nici bătăi.

— Lumea e rea, să trăiţi domnule preşedinte!

In acest moment, un ţipăt de copilaş atrage atenţia generală.

— Aprod, spune preşedintele, să pofteascǎ afară cei cari nu pot să păstreze liniştea!

O ţigancă pe cât de simpatică pe atât de încruntată, înghesuită pe banca din fund, îşi bate sugaciul, ca să nu scoată capul de sub broboadă de cât atunci când îi dă voe.

După rechizitoriul sever, procurorul dorind maximul pedepsei pentru infractorul încurajat de sancţiuni prea indulgente, apărarea cere în primul rând achitarea, din cauza lipsei de probe, în al doilea rând o pedeapsă cât mai uşoară, fiindcă o deţinere prea lungă ar lăsa muritori de foame o soţie şi o puzderie de copii.

Sfârşitul peroraţiei este acompaniat de jazzul de ţipete ale copilaşului.

Aprodul se repede la ţigancă şi-i smulge acul cu care înţepa pe copil.

— Cine te-a învăţat să procedezi aşa?

— Să trăiţi, domnule preşedinte, răspunde femeea ştergându-şi lacrimile cu mâneca jerpelită, aşa am făcut totdeauna — şi domnii judecători s'au milostivit!

Don José

In aşteptarea refugiaţilor din Spania

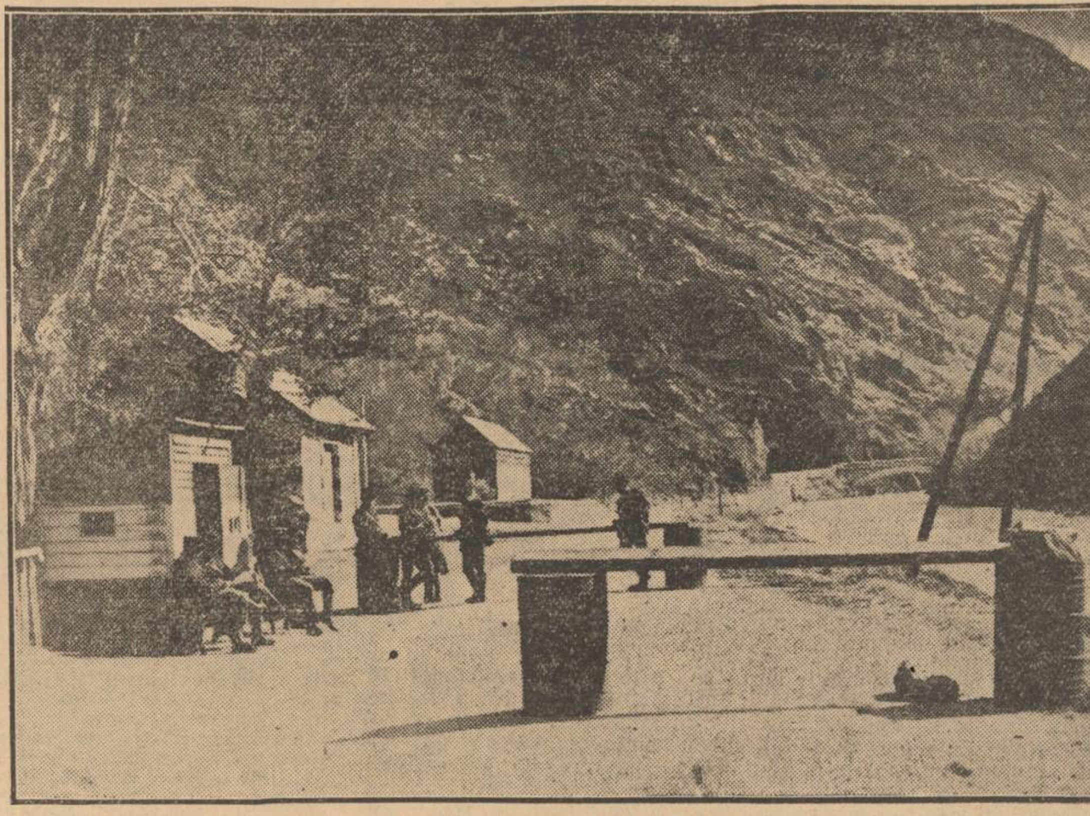

Postul francez dela Pont du Roy, la frontiera dintre Franţa şi Spania, pe unde trec refugiaţii

ROMÂNIA

IN FAŢA EXPANSIONISMULUI GERMAN

oxo

Foarte interesante şi la timp venite comunicările din corespondenţa de Miercuri a trimisului nostru special la Viena, privitoare la construirea canalului Rin-Main-Dunăre.

Lungimea canalului este de 700 km. şi costul lucrărilor se cifrează la 1 miliard mărci (40 miliarde lei).

Concepută la început ca o lucrare de interes economic şi strategic, canalul Rin-Dunăre capătă azi, — prin anexarea Austriei şi prezenţa Vienei, ca port dunărean, la punctul de contact al noului imperiu cu Statele din Europa Centrală şi orientală, — o importanţă covârşitoare, depăşind chiar sfera intereselor pur economice.

Canalul Rin-Dunăre deschide Germaniei drumul cel mai scurt şi cel mai ieften spre regiunile cele mai bogate în materii prime ale continentelor european, african şi asiatic, regiuni a căror economie de schimb găseşte compensativul necesar în fabricatele industriei germane.

Viena va fi în curând utilată ca să devină cel mai mare port fluvial al Europei, antrepozitara mărfurilor de schimb ale Germaniei cu produsele ţărilor orientale, tinzând să devie în acelaş timp nodul legăturilor de trafic maritim ale aceleaşi Germanii, prelungit pe linia Dunării, pe Marea Neagră, Mediterană, canalul de Suez, până spre fundurile Extremului Orient.

Pe drumul acesta se va desvolta expansiunea economică a Germaniei în viitor (Drang nach Osten). Dar odată cu aceasta şi influenţa, mai bine zis hegemonia politică a Germaniei hitleriste.

Suntem unul din primele State aşezate în drumul expansiunii economice a nouei Germanii şi în raza de exercitare a hegemoniei sale politice.

E de aşteptat, aşa dar, că vom deveni din capul locului principalul obiectiv al nouilor orientări expansioniste germane. Prezenţa petrolului şi a atâtor materii prime, cu posibilităţile de valorificare aproape virgine în alte domenii, pe care le posedă România, în plus privilegiul de-a avea în stăpânirea noastră gurile Dunării, deci legătura cu marea şi cu tot restul lumii orientale, legătură foarte preţioasă pentru Dunărea germană de azi, sunt elemente hotăritoare pentru actualii conducători ai Reichului, de-a inteţi propaganda şi eventual presiunile pentru atragerea noastră în sfera lor de influenţă.

Adevărul e, că ţara noastră a fost surprinsă de schimbarea axelor de gravitaţie a economiei şi politicei europene, în momentul când noi înşine ne aflăm într'o perioadă de prefaceri interne, menite să aducă nu numai o nouă aşezare a structurii administrative a Statului şi a metodelor de guvernare, dar şi o nouă organizare a forţelor productive ale ţării, în cadrul unei politici de economie îndrumată.

Nu ştim, dacă în planurile şi programele în stare de elaborare în clipa de faţă, la noi, s'a avut în vedere, cu toată atenţia ce comportă, noua situaţie creiată în Europa Centrală şi Orientală prin realizarea Anschlussului şi mai cu seamă prin deschiderea noului drum german de legătură directă şi comodă între marea Nordului şi Baltică şi marea Neagră, între Germania industrială şi expansionistă şi micile state agricole, abia la începutul desvoltării lor, din partea răsăriteană a continentului nostru. Dacă acestea nu se vor uni între ele, organizându-şi legăturile de solidaritate mai ales în direcţia intereselor economice comune, dacă ele vor fi surprinse izolate şi neînchegate pe un front de rezistenţă bine pregătit, tăvălugul expansiunii germane va izbuti, în cele din urmă, să treacă peste ele.

De aci nevoia pentru noi: întâi, de a ne pregăti economiceşte înăuntru, aşa ca să putem răspunde singuri cât mai multora din necesităţile noastre de echipare şi aprovizionare; al doilea, de a desvolta şi întări cele două organisme: Mica Inţelegere economică şi Inţelegerea Balcanică economică, a căror importanţă şi oportunitate apar azi mai covârşitoare ca oricând; al 3-lea, de a stimula interesul celorlalte state mari capitaliste (Anglia, Franţa, Statele Unite, Italia chiar), de a strânge cât mai mult legăturile de schimb cu noi şi de a inaugura, tot ele, o politică de credite şi de cooperare economică mai înţelegătoare ca până acum cu ţările din aceste regiuni expuse. Este, credem, singurul mijloc de a contrabalansa hegemonia economică şi politică a Germaniei, a cărei umbră începe să se profileze ameninţătoare încă de pe acum.

H. I.

Foc mare la Anvers

Anvers, 13 (Rador). — *Un puternic incendiu a isbucnit astănoapte în palatul administrativ din Anvers.*

Focul a luat naştere în sala de şedinţe, de unde s'a întins cu repeziciune, cuprinzând întreaga clădire.

Pagubele sunt foarte mari.

Omnibus sfărâmat de tren

Rio de Janeiro, 13 (Rador). — O violentă ciocnire între un tren şi un omnibuz s'a înregistrat azi în localitatea Bello Horizonte, capitala provinciei Minas Geraes.

Sunt zece morţi şi 15 grav răniţi.

In ziua plebiscitului din Germania, cancelarul Hitler la vot